

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 4/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj pre namietané porušenie jej práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo veci rozhodnutia ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie za rok 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2008 doručená sťažnosť JUDr. M. B., B. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie svojich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) vo veci rozhodnutia ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie za rok 2005.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podaním z 22. augusta 2006 adresovala úradu návrh na začatie správneho konania podľa § 19 ods. 20 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo veci ročného zúčtovania poistného na povinné zdravotné poistenie za rok 2005. Listom z 12. októbra 2006 požiadala sťažovateľka úrad o bezodkladné rozhodnutie a 24. novembra 2006 mu zaslala „*sťažnosť na nečinnosť správneho orgánu*“. Následne 12. januára 2007 požiadala Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), aby ako ústredný orgán štátnej správy pre verejné zdravotné poistenie v zmysle ustanovenia § 19 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov sám začal konanie vo veci sporu vyplývajúceho z ročného zúčtovania poistného na povinné verejné zdravotné poistenie a sám rozhodol v zmysle ustanovenia § 50 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov namiesto nečinného úradu. Na uvedený podnet podľa vyjadrenia sťažovateľky ministerstvo nereagovalo. Sťažovateľka preto 28. marca 2007 podala Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh na konanie proti nečinnosti úradu, ktorý na základe neho uznesením sp. zn. 5 Sžnč 5/2007 z 13. septembra 2007 uložil úradu povinnosť konať a rozhodnúť o návrhu sťažovateľky z 22. augusta 2006 vo veci ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie za rok 2005 v lehote do 60 dní od doručenia jeho rozhodnutia. Sťažovateľka uvádza, že ani po uplynutí súdom určenej lehoty úrad rozhodnutie nevydal, najvyššiemu súdu teda 21. januára 2008 podala „*Opakovaný návrh na uloženie povinnosti konať orgánu verejnej správy podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250u Občianskeho súdneho poriadku*“. Najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 5 Sžnč 5/2007 z 27. mája 2008, ktorým konštatoval nečinnosť úradu a uložil mu pokutu v sume 20 000 Sk. V závere sťažovateľka uvádza, že sa podaním z 1. februára 2008 obrátila aj na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, ktorej adresovala podnet na preskúmanie postupu úradu.

Sťažovateľka je toho názoru, že nečinnosťou úradu došlo k porušeniu jej základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práv zaručených dohovorom.

Na základe uvedených skutočností preto v sťažnosti žiada, aby ústavný súd rozhodol, že postupom úradu vo veci rozhodnutia ročného zúčtovania poisťného na verejné zdravotné poistenie boli porušené jej základné práva zaručené čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 2 listiny, ako aj práva zaručené čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, uložil úradu povinnosť rozhodnúť „o nedoplatku z ročného zúčtovania poisťného na povinné zdravotné poistenie za rok 2005“ a priznal jej finančné zadostučinenie v sume 100 000 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti sťažovateľky je tvrdenie, že k porušeniu jej práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom malo dôjsť nečinnosťou úradu, ktorý dosiaľ nerozhodol o jej návrhu na začatie správneho konania vo veci ročného zúčtovania poistného na povinné verejné zdravotné poistenie zo rok 2005.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 250t zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Podľa § 246 ods. 2 písm. b) OSP najvyšší súd je vecne príslušný na konanie podľa štvrtej hlavy (konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy) piatej časti (správne súdnictvo) OSP, ak je žalovaným ústredný orgán štátnej správy alebo iný orgán s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky.

Proti namietanému pochybeniu úradu spočívajúcemu v nečinnosti vo veci návrhu sťažovateľky na začatie správneho konania týkajúceho sa ročného zúčtovania poistného na povinné verejné zdravotné poistenie zo rok 2005 disponuje sťažovateľka dostupným a účinným právnym prostriedkom nápravy - návrhom na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Sťažovateľka môže tento prostriedok uplatniť (a aj uplatnila)

na základe zákona (Občianskeho súdneho poriadku). Ochranu jej právam je v tomto prípade oprávnený, ale aj povinný poskytnúť najvyšší súd.

Právomoc najvyššieho súdu preskúmať dôvodnosť návrhu sťažovateľky a rozhodnúť o uložení povinnosti príslušnému orgánu verejnej správy alebo o zamietnutí návrhu vylučuje právomoc ústavného súdu v uvedenej veci.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2009